oensdag, 22 October 1941

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

58ste Jaargang, No. 3433

andel Bethencourt. Tel. 1919. U es voor alle soort K ntoorbehoeften.

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags) Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858. Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG. Spreekuur 16—18 uur. Bureaux: Conscientiesteeg 27—29. Adres Postbus 80, Willemstad. Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y. Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba: J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Drukkerij Bethencourt. Tel. 1919 Uw adres voor alle soort DRUKWERK.

eer twee U S.A. vrachtschepen getorpedeerd.

(Totaal thans 10 U.S.A.-koopvaardijschepen gezonken).

dag moeten 50 Fransen boeten voor vermoorden Holtz.

ACAOSE STATEN MAKEN GEBRUIK VAN ART. 105 STAATSREGELING OM ZICH RECHTSTREEKS OP HARE MAJESTEIT TE BEROEPEN.

rige ontstemming bij volksvertegenwoordiging over 's Bestuurs monetair Beleid.

RIKAANS VRACHTSCHIP GETORPEDEERD.

osevelt maakte bekend, dat een damerikaans vrachtschip getor- is nabij de Afrikaanse kust. osevelt deelde mede, dat het damerikaanse koopvaardijschip igh" op Zondagavond werd ge- deerd even ten Noorden van de r en nabij het Zuidelijk einde de bult van Afrika. Wijl biezon- eden ontbreken omtrent het aantal onen, dat zich aan boord bevond, de Roosevelt bij de persconferentie e, dat een boot met schipbreuke- n was opgepikt. Men meent, e hij, dat 2 andere boten vermist den, waarnaar wordt gezocht.

oosevelt zeide, dat de personen in oot die gevonden werd van mening n, dat niemand gedood is, doch sommigen gewond werden door de loffing van de torpedo. Roosevelt e, dat de „Lehigh" ongeveer 9000 groot is en lading had gelost in ao, Spanje, en zonder vracht voer en handelsreis naar de goudkust. oosevelt liet geen twijfel over, dat er van overtuigd is, dat het een edo van een Duitse duikboot was, le „Lehigh" tot zinken bracht. Ook de hij in sterke bewoordingen me dat Cordell Hull gelijk had, toen ulke activiteit zeeroverij noemde. e „Lehigh" is het negende Noord- rikaanse koopvaardijschip, dat de bodem werd gezonden in de r dan 2 jaren van de Europese og. Het zinken volgde kort op de edering van de torpedojager arny" op Vrijdagmorgen nabij IJs- , waarbij 11 leden van de beman- werden opgegeven als vermist. andere 8 schepen zijn in het euws van Vandaag" vermeld; bie- derheden data, aantal doden gaf gblad Amigoe di Curaçao" jl. Za- ag].

oen hem gevraagd werd wat hij voorstelde te zullen doen betref- de het tot zinken brengen van de high", zeide Roosevelt, dat hij dit wist, aangezien hij slechts enkele uten tevoren het nieuws had ont- gen vóór de persconferentie bijeen- m. Toch maakte Roosevelt het delijk, dat hij het „Lehigh"-incident chouwde als nog meer gronden ver- affende voor het bewapenen van ordamerikaanse koopvaardijsche- . De „Lehigh" voer onder de ordamerikaanse vlag. Het schip omlaag op ongeveer 8° Noorder- edte en 14° Westerlengte om onge- r 21 uur jl. Zondag.

et 4983 ton grote vrachtschip is ndom van en wordt geëxploiteerd de „United States Lines". Het p vertrok op 13 September uit v York naar Vigo en Bilbao. Na lossen in Spanje stond Freetown in op het reisplan voor het inne- lading voor de Verenigde De normale bemanning is 37. p werd gebouwd in 1919 te d, Pennsylvania.

United States Lines" deelde te New York zich 39 mensen bevonden van de „Lehigh". Kapitein Vincent Arkins. meld, zijn 22 gered uit een boot.

elt zeide eerst, dat hij geen ar behoefde te leveren op het brengen, aangezien de feiten elf spraken. Toen een ver- vroeg, wie de „Lehigh" tot had gebracht, antwoordde schimpend: „Wie denk je? het geen Britse, Noordameri- anse of Argentijnse duik-

elt herinnerde verder aan de der in 1917 om de schepen spoor tot zinken te bren- otte drong Roosevelt aan op penen van alle koopvaardij- Washington, (AP) 21.10).

HULL WIL OOK ART. 2 VAN NEUTRALITEITSWET SCHRAPPEN.

Cordell Hull zeide, dat hij van mening was, dat het artikel in de neutraliteitswet, welke verbiedt, dat Noordamerikaanse koopvaardijschepen zich begeven in afgekondigde gevechtszones; behoort te worden ingetrokken of veranderd.

Hij gaf deze aanbeveling bij het verzoek, dat de Senaat thans artikel 6 van de wet zou intrekken, welk verbiedt. dat de schepen bewapend worden. Hull legde de verklaring af voor het Comité van Buitenlandse Zaken van de Senaat achter gesloten deuren. De verklaring werd ook door het State Department verschaft. Hull drong speciaal aan op het intrekken van artikel 2 van de wet, waarbij verboden wordt, dat de schepen zullen komen binnen de gevechtszones. Hij verklaarde: „Voor zover artikel 2 niet in overweging is genomen, geef ik geen ander commentaar dan te zeggen, dat volgens mijn mening artikel 2 ook behoort te worden ingetrokken of veranderd" (Washington, (AP) 21.10).

MOSKOU'S DEFENSIE-RING BLIJFT GESPANNEN.

Tass meldde, dat de Duitse troepen ten koste van ontzaggelijke offers geringe winsten behaalden voorbij Mozhaisk op 57 mijl rechtstreeks ten Westen van Moskou en bij Taganrog op de route door de Zwarte Zee naar de Caucasus.

Het agentschap zeide echter, dat de grimmige defensie-ring van het Rode Leger rond Moskou over het algemeen nog steeds hecht stond bij verwoede nachtelijke gevechten en dat Duitse tank- en infanterie-aanvallen faalden bij Kalinin op 95 mijl ten Noord-Westen van de stad, bij Maloyaroslavetz op 65 mijl ten Zuid-Westen en bij Orel op 200 mijl ten Zuiden. Het agentschap verklaarde, dat de Russische troepen zich bij Taganrog in het Zuiden terugtrokken naar van tevoren gereedmaakte linies onder de druk van numeriek sterkere vijandelijke strijdkrachten.

Verschillende malen wierpen de Russische troepen de nazie-troepen terug met belangrijke verliezen, doch het Tass-bericht besloot, dat het Rode Leger zich tenslotte terugtrok toen de fascisten voortgingen nieuwe versterkingen aan te voeren en de opmars naar Taganrog hervatten. (Deze verklaring zou de val van Taganrog te kennen geven, welke reeds bericht was door de Duitsers, doch niet speciaal door Tass werd gemeld). De stad ligt slechts op 30 mijl ten Westen van Rostov, de haven aan de Don, welke beschouwd wordt als de poort naar de olierijkdommen van de Caucasus.

Tass zeide, dat de opmars voorbij Mozhaisk werd gemaakt over verschillende kilometers, doch tenslotte werd tegengehouden door hevige Russische tegenaanvallen. In het Kaliningebied ten Noorden van Moskou zeiden de Russen de Duitsers te hebben verdreven uit de stad, welke slechts werd aangeduid als K. in een grote gemechaniseerde slag. Tass zeide: „Gedurende de dag slaagde een van onze eenheden erin den vijand te verdrijven door een energieke aanval uit een Noordoostelijk deel van de stad. Des nachts drong deze afdeling den vijand naar de Oostelijke oever van de rivier T. (waarschijnlijk de Tvertsa waaraan Kalinin ligt). Een tankafdeling trad ook effectief op bij het oprukken naar de stad uit het Zuiden waarbij verschillende vijandelijke kanonnen en machinegeweren tot zwijgen werden gebracht en grote aantallen van zijn infanterie werden vernield." Verder werd gezegd, dat gedurende 5 dagen tijds de Rode luchtmacht op zijn minst 108 Duitse tanks, 189 trucks, 42 motorfietsen, 6 tankwagens en ander materiaal vernielde in een enkele niet genoemde sector (Moskou, (AP) 21.10).

BLOEDIGE GEVECHTEN ROND MOSKOU.

Van ingelichte zijde deelde men mede, dat nazie-speerpunten werden gedrukt in de stalen ribben van Moskous defensies en lichte voortgang maakten uit het Zuiden. Hieraan voegde men toe, dat het een goede schatting zou zijn, dat de Duitsers zich nauwelijks op 50 mijl van de hoofdstad bevinden in de Maloyaroslavetz-sector.

De berichten meldden, dat de slag thans zo bloedig en intens is, dat de uitslag niet te voorspellen is en een Russische bron sprak van een epische slag van tanks op de Zuidelijke toegangswegen naar de hoofdstad. Een Russische tankdivisie zou daar in voortdurende strijd zijn geweest gedurende 6 dagen en in de laatste 24 uur nog steeds in staat zijn op bewonderenswaardige wijze weerstand te bieden tegen de toenemende Duitse druk. Russische kringen zeiden „volkomen definitief" dat Russische tegenaanvallen nabij Kalinin op 95 mijl ten Noord-Westen van Moskou de Duitsers teruggwierpen over de rivier Tvertsa. Men verklaarde dat de slag op en neer gaat nabij Mozhaisk op 57 mijl ten Westen van Moskou waarbij de Duitsers de beheersing trachten te veroveren van de hoofdweg, doch dat Hitlers offensief in die richting tot stilstand scheen te zijn gebracht. (Londen, (AP) 21.10).

DORPEN WISSELEN TELKENS VAN EIGENAAR.

De radio van Moskou verklaarde, dat de Russische legers in de meeste sectoren van het front voor Moskou grote druk uitoefenen op de Duitsers bij gevechten waarbij vele dorpen tot driemaal per dag wisselden van eigenaars.

De omroeper zeide, dat de Duitser bij het ondervinden van hevige weerstand hun opmars hebben vertraagd. Hij zeide, dat in de Kalinin-sector een aantal districten van hand tot hand ging. Buitengewoon felle gevechten hadden plaats aan de linkerflank van de Sovjet-troepen en Duitse duikbommenwerpers voerden herhaaldelijk aanvallen uit op de vooruitgeschoven Sovjet-linies. Het Rode Leger zette echter de tegenaanvallen voort met resultaat dat de vijand 3½ mijl werd teruggedreven en enkele voordelige hoogten verloor.

De radio zeide, dat de Duitse troepen verwoede slagen richtten naar Stalin in de slag om het Donetz-bekken, doch gaf te kennen, dat Stalin niet gevallen is. Berlijn meldde de verovering er van. De radio zeide: „Onze troepen slaan op heldhaftige wijze de vijandelijke aanvallen af op de toegangswegen naar de stad. Te gelijkertijd oefenen de Duitsers sterke druk uit ten Zuiden van de stad. Hier heeft de vijand een grote numerieke meerderheid, hoofdzakelijk in tanks. (Londen, (AP) 21.10).

EILAND DAGO GEHEEL DOOR DUITSERS BEZET.

Het Duitse Hoofdcommando maakte in een speciaal communiqué de verovering van Dago bekend. Daardoor is de laatste Russische vloot- en luchtbasis op de groep eilanden veroverd. Eerder hadden de Duitsers de verovering gemeld van Oesel, Muhu en Vormsi in dezelfde groep.

Het Hoofdcommando zeide, dat een infanterie-divisie een landing uitvoerde op het Zuidelijke puntje van het eiland bij een verrassingsoperatie op 12 October, waarbij 3000 gevangenen werden gemaakt en 6 kustbatterijen tot zwijgen werden gebracht.

Beweerd werd, dat thans alle vijandelijke weerstand in het Baltisch gebied gebroken (Berlijn, (AP) 21.10).

H. MIS VOOR ZEELUI.

Te Halifax V S. lieten mensen die sympathiseerden met de zeelui, een plechtige H. Mis opdragen voor de gevallen zeelieden van alle landen.

Het nieuws van vandaag.

Het is te begrijpen, dat in de Verenigde Staten thans de maat gaat overlopen. Cordell Hull heeft meteen maar voorgesteld om nu de hele neutraliteitswet te veranderen en niet alleen vrachtschepen te gaan bewapenen, maar ook de verboden zones op te heffen. (blz. 1). Na de Coty of Rayville, de Charles Pratt, de Robin Moore, de Sessa, de Steel Seafarer, de Montana, de Pink Star en de I.C. White is thans nr. 9 in de lijst van weerloze onbewapende schepen die door de nazies getorpedeerd werden, de Lehigh in de grond geboord, terwijl om het getal af te ronden nr. 10 de Bold Venture eraan ging. De Lehigh voer onder de Stars & Stripes, was van Amerika naar Bilbao gegaan met een vrachtje, vandaar op weg naar Freetown om een nieuwe lading in te nemen. Vlak voor Freetown schoot een duikboot de Lehigh in de grond. Biezonderheden ontbreken nog; Roosevelt maakte het feit bekend bij een persconferentie. De berichten hierover waren nog niet gepubliceerd, of de nieuwe boot werd getorpedeerd. Thans de Bold Venture, die voor de Maritieme Commissie voer. Het heeft er alles van, dat die boten eruit gepikt worden. De Sessa, de Montana en de Pink Star voeren hier eveneens voor. De Bold Venture had de Panamese vlag in top, was eigendom van U.S.A. Het State Department maakte het feit bekend. Dat zijn er thans 10, met de beide oorlogsschepen mede, een dozijn U.S.A.-schepen die door de Nazies aangevallen werden.

Uit hoeveel eenheden de Japanse vloot bestaat wordt door Londen in een telegram op blz. 4 vermeld.

De conclusie is, dat de Japanse vloot (zij is de derde der wereld) gevoelig is voor een economische blokkade. Het „Overzicht" geeft eveneens enig inzicht in de situatie van Japan i.v.m. de vorming van een groot geallieerde front, dat dezer dagen werd gemeld (blz. 1). Japan beschrijft zijn terreur in Thailand op gebruikelijke nazie-wijze als het „bieden van een behulpzame hand" (blz. 4). De Japs rennen weg uit Hongkong (blz. 4).

Heel Europa blijft samenrotten tegen de Duitsers. De Duitse generaal Holtz die in Nantes vermoord werd, werd gewroken door de executies van 50 Fransen. Als de daders van de aanslag niet gevonden worden, gaan morgen weer 50 Fransen tegen de muur. Maar in weerwil van deze barbaarse methoden blijven de Fransen taai. Want in Bordeaux werd thans ook al weer een hoge nazie vermoord (blz. 3).

Over de opstanden in Montenegro en elders gewagen verschillende telegrammen op blz. 4.

De situatie aan het Oostelijk front: bij Leningrad schijnen de Duitsers werkelijk verliezen te lijden. Aan het middenfront brengt Von Bock nieuwe troepen in het veld. De Russen hopen gevechten van man tegen man, omdat dan pas zal blijken wat vechten is. Inderdaad zullen de Duitsers dan tegen de Russen wel het lootje moeten leggen. In het Zuiden is de situatie aan het Donetz-bekken critiek (blz. 1).

I.v.m. het Statenverslag staan vandaag de laatst binnengekomen telegrammen, tot de telegrammen van plm. kwart voor 12, op blz. 4.

En veel bewogen Statenvergadering was het gisteren op Curaçao. Schrik voer door hen, die de publieke tribune bezetten. De Staten, heftig ontstemd over het monetair beleid van het Bestuur, besloten als één man gebruik te maken van het recht om zich rechtstreeks tot Hare Majesteit te wenden (blz. 2).

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Het laatste weekeinde heeft enkele dagen van spanning gebracht met de vraag in welke richting het nieuwe Japanse kabinet zijn koers zal nemen?

In Japan zelf, men ziet het aan de wijfelende politiek der laatste maanden, wordt heel goed gevoeld, dat men in politicis op de verkeerde weg is: dat althans de huidige politiek niet tot zegen en welvaart strekken kan van het al zo sterk verarmde Japanse volk. Territoriaal moge men dan al gewonnen hebben in Manchukuo en het kustland van China, maar de situatie van het Japanse volk is er niet beter op geworden.

Ideologisch dacht Japan eenzelfde politiek te voeren in het Oosten als Duitsland in Europa deed; maar beide landen schoten tekort, erg tekort in het opvolgen van het bekende Duise spreekwoord, dat juist in het beperken iemand zich meester tonen moet.

Had Hitler zich weten te beperken na de overeenkomst van München, wat had Duitsland een glorierijk tijdperk tegemoet kunnen gaan. Het was de laatste concessie, welke de Europese mogendheden wilden geven, die toch al tot het uiterste gegaan waren, als een herstel ook voor de fouten, welke vroegere staatslieden van diezelfde mogendheden in Versailles hadden begaan. En die bovendien nog vertrouwen hadden in Hitlers woorden, dat Hitlers territoriale eisen in Europa toen vervuld waren.

Maar Hitler loog toen, gelijk hij zo dikwijls al gelogen had; en aangezien de politiek nog altijd iets anders is dan het gewone dagelijkse leven en de staatslieden nog altijd door andere beginselen schijnen bestuurd te worden dan de gewone mens, waar iemand die zwaar gelogen heeft; niet zo licht meer vertrouwd wordt; in Hitler geloofde men wel; en het werd de ondergang van heel Europa.

Toen Polen werd aangevallen, duchtten de Scandinavische landen niet het minste gevaar; toen Engeland en Frankrijk tegen Duitsland optraden, dachten de lage landen, dat, hoezeer ook alle aanwijzingen het tegendeel toonden, zij de dans nog wel zouden ontspringen. In de Balkan, waar men nog nooit buiten een Europese oorlog gebleven was, leken de gevaren nog zo ver weg en Rusland wilde maar eens eerst de Europese volken zien doodbloeden alvorens het zijn greep zou doen op de puinen en de vaan van het Communisme zou neerplanten.

Maar alle staatshoofden van genoemde landen hebben Hitler schitterend in de kaarten gespeeld. Een voor een werden ze afgemaakt en onder de voet gelopen, en wanneer het nog steeds waar blijft, dat vooruitzien regeren is, dan is het wel duidelijk hoe Hitler hun allen de baas was en zij hopeloos hebben gefaald in het besturen van hun land. En nu kan men zeggen, dat de politiek van Hitler vuil, gemeen, laag en buiten alle goddelijke en menselijke wetten stond; maar hebben deze mannen dan niet gekend het woord van de moeder van President Roosevelt, die toen haar zoon in de politiek ging, het volgende bezwaar maakte, dat haar jongen nu met zovele mensen in aanraking zou moeten komen.

Japan heeft gelukkig niet hetzelfde spel kunnen spelen als Hitler; probeerde het wel. Het viel immers China aan, tegen de Volkenbond in, gelijk Italië het deed met Abessinië en Duitsland met Oostenrijk. Maar toen het naar Indo China ging, waren de ogen der grote mogendheden reeds geopend en tegen deze invasie namen Engeland, Amerika en Nederland maatregelen, welke voor de Japanners een zwaarder offer betekenden, dan wat ze aan Indo China gewonnen hadden. Het afsluiten van Japan voor de olie-import, maakte Japan kalm en zelfs bereid tot onderhandelingen met Amerika, die zonder dralen de eis stelde „terugtrekken van Indo China, maar ook uit China". Inderdaad zou het toegeven aan een dergelijke eis niets minder betekenen dan een volledige nederlaag.

Maar een gebrek aan olie (Japan voert niet minder in dan 93%) brengt ook onvermijdelijk het land naar de ondergang.

We begrijpen, dat het cabinet-Konoye voor een zwaar dilemma stond; en het heeft de consequenties van zijn eigen verkeerde politiek niet durven dragen en nam ontslag om plaats te maken voor de militairen, die de regering naar deze machtspolitiek gevoerd hadden. Thans heeft Generaal Eiki Tojo, een heftige militant en een vereerder van Duitsland, het heft in handen. Deze daad werd al aanstonds door de geallieerden als een uitdaging beschouwd, waarop onmiddellijk een sterk front gevormd werd in de Stille Oceaan. Men zal Japan niet meer de kans geven om als Duitsland stuk voor stuk de geallieerden af te maken.

En nu na enkele dagen blijkt gelukkig al dat door Japan ook de soep niet zo heet gegeten wordt als ze wordt opgediend. Het avontuur begint zelfs een schijn te krijgen, alsof deze daad van Japan meer politiek dan wel strategische bedoelingen had. Maar gelukkig lieten de geallieerden zich niet intimideren. Het is echter nog afwachten, want waar met bommen gespeeld wordt en kanonnen, zou het wel eens kunnen gebeuren, dat ze ontploften en schoten.

Eerste Suppletoire Begroting.

Algemene beschouwingen.

Gemachtigde Mr. H. J. Franke.

De heer **Rustige** verklaarde zich in de vorige vergadering pijnlijk getroffen door de wijze, waarop ik een der Statenleden meende te moeten beantwoorden en waarop ik wees op het feit, dat des Statenlids gehouden betoog niet bevorderlijk was voor de goede samenwerking tussen Bestuur en Staten. Het Bestuur wil er hier op wijzen, dat de Staten het recht op vrije critiek hebben, maar dat ook het Bestuur het recht heeft zijn beleid ongestoord te verdedigen.

Uit de wederkerige vrije besprekking tussen Bestuur en Staten zal de kiezer zich een juist oordeel kunnen vormen over de verschillende onderwerpen.

De heer Rustige deed een beroep op de grondwet en op de Curaçaose wetgeving om volledige inlichtingen te verkrijgen over de thans met Londen gevoerde besprekingen betreffende het monetair beleid. Het Bestuur meent ernstig te moeten betwijfelen of dit beroep krachtens de democratische beginselen wel geheel opgaat. Het Bestuur is volgens de artikelen 107 en 108 der Curaçaose Staatsregeling verplicht de Staten uitvoerig in te lichten over zaken het Gebiedsdeel betreffende, maar dit geldt slechts zover dit kan, zonder schade te berokkenen aan de belangen van het Koninkrijk of het Gebiedsdeel. Gesproken werd van een recht, dat volk en Staten bezitten. Maar dit was slechts onvolledig uitgedrukt. De Gouverneur behoudt zich het uitsluitend recht voor te beoordelen of de gevraagde inlichtingen niet schadelijk zijn voor de belangen van het Koninkrijk of van het Gebiedsdeel.

De monetaire overeenkomst met Engeland is een onmisbare factor voor de oorlogvoering. Hierbij komen vraagstukken te pas van zeer grote draagwijdte. Het zal dan ook geen bevreemding wekken dat ik namens het Bestuur moet mededelen, dat de gevraagde inlichtingen niet kunnen gegeven worden.

Na de beëindiging der besprekingen echter zullen de resultaten voor publicatie worden vrijgegeven.

Laat men de gevaren echter niet zo overdrijven. De deviezenregeling behoedt voor kapitaalvlucht. Mochten er gevaren opdagen dan zal het Bestuur prijsregelend optreden. Deze quaestie blijft een voortdurende zorg van het Opperbestuur en van het Bestuur van dit gebiedsdeel. De toekomst kan met vertrouwen worden ingezien.

De heer Rustige spreekt van een eenheidsfront, dat zich gevormd zou hebben en dat in zijn standpunt afwijkt van het Bestuur. Ook zou mijn persoonlijke mening afwijken van het gegeven oordeel in de Staten namens het Bestuur. Het eenheidsfront waartoe o.a. zouden behoren de Kamer van Koophandel en de Commissie Regeling Rechtsverkeer is echter nog niet een definitieve uitspraak. De K. v. K. immers zal een studiecommissie formeren ter bestudering van het vraagstuk en ook de Commissie van Rechtsverkeer is nog bezig met de bestudering en wel volgens de gegevens ontleend aan de getroffen regeling in Nederlands Indië. Mijn persoonlijke mening, die ik gaf als zitting hebbende in de Commissie Regeling Rechtsverkeer en in de Commissie van Advies verschilde nimmer vaṅ die van de meerderheid der leden.

Ook vroeg de heer Rustige of het Bestuur soms een opgedrongen mening in deze quaestie van Londen uit aanvaardde. Dit is niet waar. Uitdrukkelijk moet ik ontkennen, dat er een controverse zou bestaan tussen het Bestuur hier en het Opperbestuur.

De eenheid van munt vastgesteld bij de wet van 1899 kon door een Landsverordening worden gewijzigd. In 1899 werd alleen vastgelegd, dat enkele Nederlandse muntstukken in Curaçao wettig betaalmiddel zijn. Er bleef geen ander betaalmiddel over, dus in feite kwam er eenheid van munt.

De Landsverordening van 1937 maakte geen inbreuk op de kracht van een wet. Immers niet ons muntstelsel werd toen veranderd maar ons geldstelsel. Er is hier een juridisch onderscheid. Het geldstelsel geldt zowel voor het papier- als voor het metaalgeld. Het muntstelsel alleen voor het metaalgeld. In economische zin en bij het spraakgebruik worden deze twee stelsels door elkaar gebruikt. Geldstelsel in juridische zin betreft hetzelfde als wettig betaalmiddel. Blijkens de opvatting van de Nederlandse wetgeving kan geld in rechtskundige zin geschapen worden; dat is dus geld met schulddelgend vermogen. Dit scheppen van het geld behoort niet tot het muntstelsel. Bij de Landsverordening van 1937 werd het geldstelsel veranderd. Men sprak in 1937 van de eenheid van munt zoals in 1896 van eenheid van geld. In 1937 bestond geen eenheid van geld meer. Nederlandse bankbiljetten waren geen wettig betaalmiddel op Curaçao.

De heer Rustige zeide, dat hij nog nooit een Curaçaose gulden gezien had, maar evenmin heb ik ooit een Nederlandse gulden gezien. De gulden is een abstracte rekeneenheid. De gulden, die in omloop is, is slechts een minderwaardige repraesentant van de rekeneenheid.

De bankbiljetten van de Curaçaose Bank zouden in wezen geen waarde hebben in het buitenland. Dit moet spreker ontkennen. Door bijkomstige omstandigheden alleen zijn de Curaçaose bankbiljetten niet zo gewild. Dergelijke omstandigheden zijn o.a. de kleinheid van het Gebiedsdeel met slechts een beperkt handelsverkeer.

De heer Rustige noemde de begroting een groepering van cijfers. Hiertegen moet het Bestuur protesteren. De begroting is een staatsrechtelijk stuk. Zij is de verantwoording van het financieel beleid. De heer Rustige kan hier niet in ernst gesproken hebben.

De heer **Capriles** vroeg of er bezwaar bestond de onafhankelijkheid van de Curaçaose gulden wettelijk te regelen. Hij wees op de nadelen van de devaluatie van de Nederlandse gulden voor Curaçao zoals in het verleden gebleken was. Daarbij zij opgemerkt, dat de Curaçaose gulden in 1936 zich onmogelijk kon handhaven. Er was geen behoorlijke deviezenregeling en er bestond ernstige vrees voor kapitaalvlucht. De Curaçaose Bank beschikte toen wel over een behoorlijke goudvoorraad, maar niet van zulk een omvang, dat rampen zouden kunnen worden voorkomen. Nu is er echter een behoorlijke deviezenregeling, die zelfstandig een verzwakking kan tegengaan. De Curaçaose gulden wordt voldoende krachtig geacht zich tegenover het buitenland te handhaven.

De monetaire overeenkomst erkent duidelijk een Curaçaose gulden, waar zij spreekt van Indische, Curaçaose en Surinaamse guldens.

Na dit alles zou ik toch echter een slecht-psycholoog zijn, als ik meende u overtuigd te hebben. Misschien velen, maar zeker niet allen. De meerderheid zal blijven vragen, dat de onafhankelijkheid van ons betaalmiddel door een wet geregeld worde. Het Bestuur, hoewel dit niet noodzakelijk achtend, heeft geen bezwaar tegemoet te komen aan de Staten. Dit kan echter niet geschieden zonder overleg gepleegd te hebben met het Opperbestuur. Dit immers is een quaestie, waarbij ook de andere gebiedsdelen gemoeid zijn. De resultaten van dit overleg zullen zo spoedig mogelijk worden bekend gemaakt.

De stabilisatie van de gulden stuit op ernstige bezwaren. Hierop in te gaan, zou een zeer lange weerlegging eisen. Opgemerkt zij echter, dat Curaçao, wat zijn invoer betreft, geheel op dollars is ingesteld. Het is derhalve gewenst, dat de waardeverhouding tussen de Curaçaose gulden en de dollar zo veel mogelijk stabiel blijve. De prijs van het goud ten opzichte van de dollar is allerminst stabiel. Het is derhalve niet juist de Curaçaose gulden aan het goud te binden.

Het Bestuur heeft in beginsel geen bezwaar om de invoer van gemunt zilver te verbieden.

De heer **Desertine** heeft gezegd, dat het noodstaatsrecht gebaseerd is op de loyaliteit van de staatsburgers. Deze mening deelt het Bestuur niet. De Nederlandse Regering in Londen is de wettige regering van het Koninkrijk. De Kroon heeft rechtens dezelfde regeringsbevoegdheden als te voren toekwam aan de staatsorganen in Nederland.

De heer Desertine maakte onderscheid tussen het staatsnoodrecht en het geschreven noodrecht voor het onafhankelijk maken van de gulden. Daar gaat het hier niet om. De Kroon is rechtsgeldig met een beroep op het noodrecht bevoegd regelen te treffen. Met toepassing van art. 32 der Curaçaose Staatsregeling is het onmogelijk te voldoen aan het verlangen der Staten. De Staten willen immers **voorgoed** een onafhankelijke Curaçaose gulden hebben. Door toepassing van dit artikel zou echter de rechtsgeldigheid verloren gaan na de Staat van Oorlog.

Op historische gronden kan niet, zoals de heer Desertine wil, bewezen worden, dat sedert de Franse tijd gestreefd is naar eenheid van munt. Wel is de rekeneenheid de gulden, maar dat zegt niets. Evenmin als het iets zegt, dat Frankrijk, België en Zwitserland de franc als rekeneenheid hebben.

Dit heeft niets met de afhankelijkheid of waarde te maken. Gelijknamige rekeneenheden zeggen niets van eenheid van munt.

Dat de vennootschappen haar kapitaal in guldens uitdrukken zonder verdere vermelding, zegt evenmin iets. Ook Ierland, Australië enz., als onderdelen van het Britse imperium drukken de kapitalen hunner vennootschappen in ponden uit. Hieruit kan niet de bedoeling getrokken worden, dat er dus eenheid van munt zou zijn bij de onderscheiden delen van het Britse imperium.

Den heer **Da Costa Gomez** maken wij er op attent, dat de gepraesteerde arbeid geen dekking voor de gulden wezen kan, daar zij al reeds geconverteerd is in buitenlandse vorderingen.

Er is door het Bestuur niet betoogd, dat een door het Staatshoofd met zijn raadgevers uitgevaardigde bepaling formeel een K.B. is en materieel een wet en dat dit steun zou vinden in de grondwet of de Curaçaose Staatsregeling. Nadrukkelijk is juist gezegd, dat de grondwettelijke weg niet gevolgd kan worden en dat de bepalingen wet worden met een beroep op de noodtoestand.

Den heer **Arends** moet medegedeeld worden, dat de installatie voor de watervoorziening op Aruba nog niet is afgestuurd. Een definitief antwoord uit Londen moet afgewacht worden. Wellicht kan de installatie niet geleverd worden, wijl de belangen van de oorlogvoering voorgaan.

De heer **Plantz** pleitte voor bezuiniging om kinderaftrek mogelijk te maken. Hij wees op de stijging der uitgaven. Spreker wil dat niet ontkennen, maar de toenemende welvaart eist immers toch ook meer uitgaven. Geen bezuinigingen kunnen in het uitzicht gesteld worden betreffende het eindcijfer. De oorlogvoering zal dergelijke offers blijven eisen.

De kosten der boekhoudmachines zijn wel hoog, omdat niet alleen registers, maar ook voetplaten moeten veranderd worden. Tot zijn spijt kan het Bestuur geen verhoging van het invoerrecht op houtskool invoeren. Voor Bonaire worden momenteel arbeidskrachten gevraagd op Aruba voor het snijden van aloë. De economische en sociale zorg van Bonaire blijft een voortdurende zorg van het Bestuur.

De gemachtigde moet den heer **Sprockel** tot zijn spijt mededelen, dat de uitgaven en inkomsten in verband met de biezondere tijdsomstandigheden nog niet afzonderlijk in de begroting van 1942 kunnen worden opgenomen. Er zal echter een nauwkeurig overzicht bij de begroting gevoegd worden.

Gemachtigde Th. van der Laan.

De heer Van der Laan wil niet meer ingaan op de afzonderlijke gevallen, waarbij de politie ontactisch zou zijn opgetreden. Hij wil den Staten een aanvaardbare oplossing geven. Critiek is goed, want niemand kan daarbuiten. Doch het geven van critiek is niet alles. Er moet ook een oplossing gevonden worden. De heer Plantz zeide, dat het de bedoeling was, dat het Bestuur zou te weten komen, dat er iets niet in orde was met de politie. Deze woorden heeft het Bestuur ter harte genomen. Inderdaad kan niet ontkend worden, dat er een groeiende ontstemming onder het publiek bestaat tegen de politie.

De Procureur-Generaal heeft zich dan ook met zijn voornaamste ambtenaren verstaan en er is een aanvang gemaakt om een oplossing te vinden. De resultaten moeten worden afgewacht. De middelen zullen moeten gevonden worden, dat de politie haar taak op zal gaan vatten, zoals zij die behoort op te vatten. Ik geef mijn toezegging, dat in die geest gewerkt zal worden aan een oplossing en ik verzoek den Staten deze toestemming wel te willen aanvaarden.

Postcensuur.

Het is inderdaad juist, wat de heer Desertine zeide over de censuur, dat die in handen van de politie gesteld werd en dat er niets over gezegd werd in de proclamatie van 10 Mei 1940. Daarvoor was echter een biezondere reden. Sedert Januari 1940 was reeds in werking een bevoegdheid, die aan den Procureur-Generaal het recht verleende brieven te openen. Het lag voor de hand, toen er volledige censuur kwam dit over te laten aan den Procureur-Generaal. Daar was immers al ervaring. Men kan zeggen, dat het beter geweest was de censuur toch in militaire handen te geven, zoals in Indië. Het Bestuur meende echter op Curaçao een andere weg te moeten volgen. De censuur in Nederlands Oost Indië wordt bekogeld met klachten. Zelfs beweren Indische bladen, dat via de censuur gegevens verstrekt worden aan verschillende instanties, die met de oorlogvoering niets te maken hebben. Er zijn veel klachten in Indië, waar een militaire censuur is.

De Staten moeten niet vergeten, dat het zwaartepunt van de censuur ligt in de wijze, waarop zij wordt uitgevoerd en niet door wie. De Curaçaose censuur is geheel ingesteld op de Engelse en kent dezelfde richtlijnen. De werkwijze is duidelijk omschreven. De richtlijnen zijn door den Procureur-Generaal opgesteld en naderhand voor advies aan de militaire overheden gestuurd.

De gemachtigde dankt den heer Desertine voor zijn vertrouwen in de prudentie van den Procureur-Generaal, die er met uiterste zorg voor zal waken, dat de censuur nimmer zal ontaarden in een politiële. Dit zegt gemachtigde den Staten nogmaals toe.

Gemachtigde Dr. Bonne.

Dr. Bonne belooft rekening er mede te houden, dat de klachten op Bonaire niet zo makkelijk het Bestuur bereiken. Hij belooft verbetering te brengen in de toestanden, maar wijst er tevens op, dat deze toestand — van niet klachten overbrengen — het onderzoek niet bevordert.

Wat de specialistenpractijk betreft der gouvernements-geneeskundigen, verklaart hij, dat zij ook op andere dan avonduren specialistische practijk kunnen uitoefenen, indien hun dienst niet geschaad wordt.

Steekhoudende bewijzen over wantoestanden zullen door gemachtigde steeds grondig behandeld worden en met kracht zullen dergelijke toestanden bestreden worden. Dit als antwoord op de klacht van den heer Maal.

Pauze.

Nu werd 10 minuten pauze gehouden en daarna gingen de Staten in afdelingsvergadering. Dit duurde 15 minuten. De vergadering werd toen heropend. De voorzitter der Staten nam het woord en deelde het volgende mede:

„Met belangstelling hebben de Staten geluisterd naar het betoog van den Bestuursgemachtigde, den heer Administrateur van financiën, over de monetaire politiek, waaruit blijkt, dat het Bestuur het standpunt en het inzicht der Staten hieromtrent niet deelt, ofschoon het Bestuur bereid is zekere punten in overweging te nemen. De Staten blijven bij hun reeds ingenomen standpunt afwijzende de conclusies van den gemachtigde van het Bestuur op staatsrechtelijk gebied en ten aanzien van de monetaire quaestie, alsmede het inzicht van den gemachtigde van het Bestuur ten opzichte van de practische verwezenlijking van de in de Grondwet en Staatsregeling neergelegde democratische beginselen.

Van oordeel zijnde, dat verdere gedachtenwisseling vruchteloos is, achten zij het overbodig op de beschouwingen van den gemachtigde van het Bestuur verder in te gaan, en is het volgende telegram aan Hare Majesteit de Koningin ontworpen."

„Hare[r] Majesteit de Koningin der Nederlanden — Londen.

De Staten van Curaçao, in openbare vergadering van 21 October 1941 bijeen.

Overwegende, dat het huidige monetaire beleid een hoogst ernstig gevaar vormt voor de valuta van het Gebiedsdeel Curaçao;

Overwegende, dat dit gevaar voortvloeit uit het feit, dat door de thans geldende wetgeving de Nederlandse zilveren munten als wettig betaalmiddel in Curaçao zijn aangewezen en de invoer van deze munten door de Deviezenlandsverordening 1940 niet voldoende is beperkt;

Overwegende, dat door de uitbreiding van de circulatie van het bankpapier van de Curaçaose Bank, mede in verband met de accumulatie van het pondenbezit tengevolge van de financiële overeenkomst met de Britse Regering, de positie van de Curaçaose Bank, wier bankbiljetten krachtens de landsverordening 1937 (P. B. 132) eveneens als wettig betaalmiddel zijn aangeduid, ondermijnd zou worden met de daaraan voor het Gebiedsdeel verbonden noodlottige gevolgen;

Overwegende, dat het Bestuur van Curaçao van mening is, dat er een Curaçaose gulden bestaat, die onafhankelijk van de Nederlandse gulden is, welke mening de Staten van Curaçao niet delen en dat overigens de Staten van Curaçao tot hun leedwezen hebben moeten constateren dat het Bestuur van Curaçao het inzicht van de Staten omtrent de gevolgen van de gevoerde monetaire politiek niet deelt;

Achten de positie van de valuta en de gevaren van bovengenoemde politiek zo ernstig, dat zij, gebruik makend van artikel 105 van de Curaçaose Staatsregeling, waarbij hun de bevoegdheid is verleend de belangen van Curaçao bij Uwe Majesteit voor te staan, zich eerbiedig tot Uwe Majesteit wenden, met het beleefd verzoek het daarheen te willen leiden:

1° dat er een definitie aan de Curaçaose gulden worde gegeven en aan deze een goudwaarde worde toegekend van een halve gram fijn goud, hetgeen naar de mening van de Staten krachtens artikel 32 van de Staatsregeling en indien mogelijk bij landsverordening zal kunnen geschieden;

2° dat de invoer van de munten bedoeld in artikel 4 van de Wet van 23 Mei 1899 (Publicatieblad 22), die in Curaçao wettige betaalmiddelen zijn definitief worde verboden met uitzondering der daarin bedoelde gouden munten hetgeen bij voorkeur als weleer bij landsverordening zou kunnen geschieden of wel krachtens artikel 32 van de Curaçaose Staatsregeling, dan wel bij K. B., zoals tegenwoordig gebruikelijk;

3° dat het pondenbezit van de Curaçaose Bank bij de Bank of England aanmerkelijk worde verlaagd en het dan overblijvende bedrag, alsook het daarbij komende accres, worden omgezet in een vordering van de Curaçaose Bank op de Bank of England, uitgedrukt hetzij in U. S. dollars, hetzij in gestabiliseerde Curaçaose guldens;

4° dat, teneinde de sterke toename van het tegoed van de Curaçaose Bank bij de Bank of England te beperken en tegelijkertijd de zeer aanzienlijke uitbreiding van de bankbiljettencirculatie der Curaçaose Bank zoveel mogelijk te voorkomen, de mogelijkheid worde geschapen, dat aan het Gouvernement van Curaçao de bevoegdheid worde verleend, in Curaçao leningen uit te schrijven, ten einde de op die wijze te verkrijgen middelen uit te lenen aan die ondernemingen, die thans aangewezen zijn op pondenremises, welke tot dusverre omgezet moeten worden in guldens;

5° dat het maandelijks bedrag in U.S. dollars, hetwelk de Bank of England aan de Curaçaose Bank overmaakt in geen geval verminderd, zo mogelijk verhoogd worde ter voorziening in de biezondere

Wordt voortgezet op pag. 3.

Inspectie van het Onderwijs.

—o—

Examen voor Onderwijzer (3e klasse)

—o—

De Inspecteur van het Onderwijs brengt ter kennis van het algemeen, dat op 8, 9, 10, 15 en 16 December 1941 het examen ter verkrijging van de akte van bekwaamheid voor onderwijzer, bedoeld in de artikelen 129b en 131 der Onderwijsverordening 1935 (P.B. No. 43) overeenkomstig Programma No. 2, vermeld in Afdeling XII van het Onderwijsbesluit 1935 (P.B. No. 49) te Willemstad zal worden afgenomen.

Zij, die zich aan dit examen willen onderwerpen, moeten zich vóór 8 November e.k. schriftelijk aanmelden bij den Inspecteur van het Onderwijs onder overlegging van een geboorteakte of geboortebewijs. Zij moeten op 1 September 1941 de leeftijd van achttien jaren hebben volbracht, tenzij de Gouverneur om biezondere redenen vergunning verleent het examen eerder af te leggen.

Zij, die zich aanmelden, worden slechts tot het afleggen van het examen toegelaten, wanneer uiterlijk twee dagen vóór het begin der examens ten kantore van den Koloniaal-Ontvanger op Curaçao het examengeld, ten bedrage van tien guden, is voldaan.

Ondergetekende is tot het geven van inlichtingen over de examens te spreken des Zaterdags van 9 — 11 uur ter Inspectie van het Onderwijs, Wilhelminaplein.

Willemstad, 20 October 1941.
De Inspecteur van het Onderwijs,
Dr. W. J. GOSLINGA.

Curacaose Staatsregeling.

ARTIKEL 105.

De Staten zijn bevoegd de belangen van Curaçao voor te staan bij den Koning, bij de Staten-Generaal en bij den Gouverneur.

ARTIKEL 107.

Zij (de Staten) kunnen den Gouverneur uitnodigen om wegens zaken, Curaçao betreffende, inlichtingen aan hen te geven.

ARTIKEL 108.

De Gouverneur voldoet aan deze uitnodiging, wanneer hij vermeent, dat het geschieden kan zonder schade voor de aan hem toevertrouwde belangen, en geeft de gevraagde inlichtingen mondeling of schriftelijk, hetzij in persoon of bij gemachtigde.

Buitenland.

DE OPSTANDEN IN SERBIE.

...egoslaven, die naar Turkije ont-...pten, brachten inlichtingen, dat ... veroverd moederland snel ge-...ongen wordt in een open burger-...log door de Duitse beteugelings-...tregelen. Men zeide, dat gehele ...ken van de stad Sabac werden ver-...ld toen opstandige Chetniks, een ...heime organisatie van guerilla's, ...zonder actief werden. Gezegd ...erd, dat honderden Serben in Beo-...rad werden doodgeschoten voor el-...en Duitsen soldaat die gedood werd ... dat in verschillende dorpen repres-...lles werden genomen. Deze repres-...lles veroorzaken, dat de bevolkin-... van gehele dorpen de heuvels in ...htten waar zij leven zonder zich te ...erwerpen aan enige autoriteit of ... marionetten-regering. Het dwingen ... ontslagen Serbische officieren om ... te voegen bij de verdrukkings-...epen of anders terug te keren naar ... gevangenenkampen, zou, naar men ..., een factor zijn welke bijdraagt ... de staat van burgeroorlog. (Anka-... (AP) 21.10).

SLOWAAKSE REGERINGS-LEIDERS BIJ HERR HITLER.

Het DNB zeide, dat President Tiso van Slowakije kort geleden met Hitler conferreerde in zijn hoofdkwartier. De staatslieden hadden politieke en militaire adviseurs bij zich.

Anderen, die aanwezig waren bij de besprekingen tussen Hitler en Tiso, waren de Slowaakse Premier Tuka en de Minister van Binnenlandse Zaken Mach.

De onderhandelingen beschrijvende als „politieke en militaire" meldde het DNB, dat zij plaatsvonden in de geest van hartelijke vriendschap welke bestaat tussen de twee staten. Verdere bizonderheden, welke Hitler den staatsman, wiens land onder Duitse bescherming staat, mededeelde, zijn niet bekend.

Gedurende het verloop van de besprekingen begiftigde Hitler den Slowaaksen Minister van Defensie, Generaal Catlos, met het Grootkruis van de Duitse Adelaar met de gekruiste sabels. Ribbentrop en Generaal Keitel hielden ook besprekingen met de Slowaakse militaire en politieke figuren, waaronder den Slowaaksen Generaal Pundeblic met zijn Staf. Daarna bezochten de Slowaakse delegaties Goering en Generaal Von Brauchitsch in hun algemene hoofdkwartieren. (Berlijn, (AP) 21.10).

ARGENTIJNSE DELEGATEN BIJ ROOSEVELT.

Raul Damonte Taborda, Voorzitter van het Argentijnse Congres-comité tot onderzoek van Anti-Argentijnse activiteiten, overhandigde een beknopt rapport van de onderzoekingen van zijn Comité aan President Roosevelt. Taborda kwam weer met andere leden van de Argentijnse delegatie uit de kantoren van den President om 12.15 uur.

De afgevaardigden met hunne vrouwen en kinderen traden het kantoor van den President binnen om 12.05 uur na eerst het herdenkingsteken van Lincoln bezocht te hebben en korte speeches te hebben vastgelegd in de studio van de Columbia Broadcasting welke hedenavond voor Argentinië zullen worden uitgezonden.

Sprekende in het Frans bracht de President zijn waardering tot uitdrukking voor het rapport en deelde aan de leden van de gehele delegatie mede, dat hij hoopte hen weer te zullen terugzien in Buenos Aires. Grappenderwijze had de President aan Taborda en twee andere leden van het Comité gezegd, dat zij Mr. Dies zeker zouden ontmoeten. Afgevaardigde Dies is voorzitter van het Onderzoekings-Comité voor non-Amerikaanse activiteiten.

Voorzitter Cantilo van het Argentijnse Congres sprak kort met den President.

De Argentijnse Ambassadeur Felipe Espil diende als tolk voor Cantilo.

Armando G. Antille, een andere afgevaardigde bracht Roosevelt de groeten over van den zieken President Ortiz in Argentinië. Op zijn beurt vroeg Roosevelt omtrent de gezondheid van Ortiz en verzocht Antille zijn persoonlijke groeten aan Ortiz over te brengen.

Nadat de Argentijnen met hun families verschenen uit het kantoor met den President poseerden zij voor fotografen voor het Witte Huis. Daarna gingen men lunchen als gasten van voorzitter Rayburn van het Amerikaanse Congres op het Kapitool. De dames van het gezelschap werden ontvangen door Mevrouw Hull, echtgenote van den Staatssecretaris. (Washington, (AP) 21.10).

NIEUWS VAN OVERAL.

— New York: Marine kringen deelden mede, dat een schip van Noordamerikaans eigendom onder Panamese vlag, de „Bold Venture" van 3222 ton, getorpedeerd is op weg van Baltimore naar Engeland. Bizonderheden niet direct verkrijgbaar.

De „Bold Venture" was het vroegere Deense schip „Alshund", dat door de Maritieme Commissie in Maart werd overgenomen. Het schip werd in 1922 in Denemarken gebouwd en droeg eens de naam van „Sierra Leone". Het State Department maakte nader bekend, dat de „Bold Venture" op 16 October bij IJsland tot zinken werd gebracht.

— Vichy: De Duitse bezettingsautoriteiten te Parijs gaven opdracht tot het executeren van 50 personen als repressaille voor de moord op den Duitsen Commandant Holtz te Nantes. Generaal Otto Von Stuelpnagel, Hoofd van het Duitse bezettingsleger, maakte bekend, dat nog 50 gijzelaars zouden worden doodgeschoten indien de moordenaars nog niet gepakt waren op 23 October te middernacht. De bekendmaking zeide niet of de eerste 50 reeds waren geëxecuteerd, doch een bericht naar Rome gaf te kennen, dat zij reeds dood waren. Een beloning van 15.000.000 francs is beschikbaar gesteld voor het verstrekken van inlichtingen, die leiden tot de ontdekking van de moordenaars.

— Vichy: Een andere Duitse officier is gisteren te Bordeaux vermoord. Deze moord volgde minder dan 48 uur na die van Luitenant Kolonel Paul Friederich Holtz te Nantes. De Duitse autoriteiten dreigden met 100 Fransen tegen 1 wraakneming.

— Vichy: Pétain maakte bekend, dat 50 Fransen hedenmorgen zijn doodgeschoten door de Duitse bezettingsautoriteiten als repressaille tegen de moord op Holtz. De bekendmaking volgde kort na het nieuws betreffende de moord op een tweeden Duitsen officier. Admiraal Jean Darlan volgde Pétain door de radio in een serie van emotionele toespraken tot het volk door Frankrijks hoogste autoriteiten. Zowel de Maarschalk als de Admiraal gaven de schuld aan „buitenlandse mogendheden".

Berlijn: Het DNB meldt uit Bucuresti, dat de Roemeense Krijgsraad te Kishinev de executie bekendmaakte van 16 leden der Bolsjewistisch terroristische groep op beschuldigingen van pogingen tot sabotage in Bessarabië.

— Washington: Roosevelt zeide bij een persconferentie, dat de Noordamerikaanse en Canadese vloten in geval van een aanval op dit halfrond waarschijnlijk gezamenlijk de havens aan de Atlantische Oceaan zullen gebruiken.

Roosevelt zeide verder met W. Averell Harriman gesproken te hebben en dat ook hij groot vertrouwen had in de Russische situatie.

— Washington: Admiraal Harold Stark deelde mede aan het Senaats-Comité voor buitenlandse zaken, dat de „Kearny" op convooidienst was toen het schip werd getorpedeerd.

— Moskou: Een correspondent van de „Rode Ster" meldde, dat de situatie in het Donetz-bekken ernstig is.

— Moskou: Het Russische middernachtelijk communiqué zegt, dat de gevechten vooral heftig waren bij Mozhaisk, Maloyaroslavetz en Kalinin. De Duitsers ondernamen verschillende aanvallen en wierpen nieuwe eenheden in de strijd. De Russen sloegen de aanvallen af. Op Maandag werden 19 Duitse vliegtuigen vernield tegen 7 Russische.

— Moskou: Aan het Leningrad-front hebben de Russen den vijand zware verliezen toegebracht in manschappen en materiaal. Binnen de laatste 3 dagen werden in een sector, welke wordt bezet door Binolaevs afdeling door Sovjet-kanonniers 92 lorries met vijandelijke infanterie, 10 kanonnen en loopgravenmortieren, 9 machinegeweren en een ammunitie-opslagplaats vernield. Een Russische tankafdeling vernielde in dezelfde periode 9 Duitse kanonnen, 3 tanks, 1 loopgravenmortier en doodde meer dan 500 man. Vele vijandelijke machinegeweren werden veroverd. De tankafdeling van Commandant Boldin brak door in een bevolkte plaats, welke door de Duitsers bezet was en vernielde 13 vijandelijke anti-tankkanonnen, verschillende zware loopgravenmortieren en 14 machinegeweren. Bij dit gevecht verloren de Duitsers ongeveer 400 man aan doden.

— Washington: Het aanbestedingscomité van de Senaat keurde het aanwenden van 5.985.000.000 dollar goed voor de steunverlening. Het was reeds door het Huis goedgekeurd.

— Ankara: De Ministerraad gaf opdracht, dat alle reizigers, die trekken door de defensie-zones zullen worden begeleid. Verder werden verschillende andere maatregelen ingesteld teneinde Turkije te beschermen tegen spionnage. Een Minister zeide, dat de spionnage-activiteit toeneemt.

KATHOLIEKEN ZIJN BESTE VADERLANDERS.

Cardinaal Villeneuve, Aartsbisschop van Quebec, zeide in een rede dezer dagen het volgende:

„Er ligt in ons alleen, iets dat dieper gaat dan persoonlijke belangen, persoonlijke banden en partijgeest, n.l. de behoefte en de wil om ons land te dienen en die wil wordt zeer terecht vaderlandsliefde genoemd. De grote denkers van Rome en Griekenland hebben de vaderlandsliefde beschouwd als de hoogste der natuurlijke deugden en de godsdienst van Christus heeft dat heidense ideaal nog hoger verheven en van de vaderlandsliefde een positieve wet gemaakt. In het licht van deze leer wordt ons het godsdienstige karakter der vaderlandsliefde getoond. De belangen van gezin, groep en partij en het materiële welzijn van de enkeling staan in de rij der deugden onder de vaderlandsliefde, want vaderlandsliefde betekent rechtvaardigheid niet alleen in persoonlijke maar ook in nationale zaken en tegenover de nationale eer. Schending van de rechtvaardigheid, of die geschiedt door een afzonderlijk persoon of door een volk, moet publiek getraft worden."

Voortzetting van pag. 2.

noodzakelijke behoeften van dit gebiedsdeel, dat voor het allergrootste gedeelte zijner levensbehoeften op de invoer uit de Verenigde Staten van Noord Amerika en de Zuid-Amerikaanse Staten is aangewezen, en dat in ieder geval, wanneer de behoeften aan Curaçaos betaalmiddel van die ondernemingen, wier bedrijfskosten vanuit Londen door overmaking van ponden worden gedekt, een bedrag van f 1.500.000.— per maand overschrijden, ook het bedrag dezer overschrijding omgezet worde in U. S. dollars.

De Staten, overtuigd zijnde, dat het vorenstaande van vitaal belang is voor het gebiedsdeel en zomede van grote waarde voor het Koninkrijk alsook voor de oorlogvoering, besluiten met Uwer Majesteit te verzekeren, dat zij het hun plicht achten in deze moeilijke tijden meer dan ooit achter de Regering te staan en al datgene te doen, wat binnen hun vermogen ligt, ten einde het behoud van Curaçao voor Nederland veilig te stellen en aan het Moederland en onze bondgenoten al die steun te verlenen, waartoe het gebiedsdeel in staat is."

De voorzitter deelt mede, dat het de bedoeling is het telegram door tussenkomst van het Bestuur te verstuuren.

Daar geen bezwaren tegen het telegram worden gemaakt, is het met algemene stemmen aangenomen.

Hierna stelden nog verschillende Statenleden vragen en opmerkingen, die door de Gemachtigden van het Bestuur beantwoord werden. Hierop komen wij morgen terug.

EIGENDOMMEN VAN KATHOLIEKE INSTELLINGEN GECONFISQUEERD.

De officiële „Gazette" maakte de confiscatie bekend van de eigendommen van de Katholieke Stichting „St. Valentinus Huis" in het Kiedrich Theingau district, wegens vijandigheden tegen de Staat (Berlijn, (AP).

ALLERLAATSTE NIEUWS.

Het Italiaanse Hoofdkwartier maakt bekend, dat Britse vliegtuigen in de afgelopen nacht 5 uren lang Napels bombardeerden en grote schade aanrichtten. De vliegtuigen kwamen aanzetten in 5 achtereenvolgende golven en wierpen honderden brisant- en brandbommen. Vele gebouwen werden vernield en branden veroorzaakt, welke echter snel geblust zouden zijn. 14 Personen vonden de dood en 27 werden gewond. Catania op Sicilië werd ook door de Raf gebombardeerd. Ook aan het Afrikaanse front waren de Britse vliegtuigen actief en vielen Benghazi aan. Italiaanse vliegtuigen sloegen naar Malta.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart meldt, dat Britse bommenwerpers in de nacht Bremen en andere objectieven in het Noord-Westen van Duitsland bestookten. Duitse bommenwerpers vielen Newcastle en Dover aan.

Britse vliegtuigen vielen in de nacht op de dokken te Lorient aan. Verder olie-opslagplaatsen te Aarhus in Denemarken en Duitse vliegvelden in Noord-Frankrijk en Nederland.

Groot-Brittannië en Mexico zullen de diplomatieke relaties hervatten na een periode van meer dan 3 jaar tengevolge van het oliedispuut. Londen en Mexico juichen de maatregel toe. Anthony Eden deelde het nieuws aan het Lagerhuis mede.

Los Angeles had gisteravond om 22.58 uur een aardbeving. Geen ernstige schade.

Berlijn meldt, dat de Noordamerikaanse Ambassade toenadering heeft gezocht met de Duitse Regering betreffende de uitwisseling van ernstig gewonde Britse en Duitse oorlogsgevangenen. De Duitse Regering is in principe bereid voor de uitwisseling. Verdere bizonderheden ontbreken.

Militaire berichten uit Londen zeggen, dat de slag voor Moskou zou kunnen worden beslist door een eventuele reusachtige botsing tussen de Duitse en Russische legers in plaats van de omsingelingstactieken en gemechaniseerde oorlogvoering. De Duitse Veldmaarschalk Fredor von Bock verzamelt nieuwe strijdkrachten van Duitse en ook de als geallieerde troepen te Smolensk en Roslavl.

Moskou zegt: Alle Duitse aanvallen afgeslagen met grote Duitse verliezen.

Dankbetuiging.

Hierdoor betuig ik mijn hartelijke dank aan alle vrienden, en kennissen, die op een of andere wijze hun blijk van deelneming hebben betoond bij het sterven en begrafenis van onzen onvergetelijken echtgenoot en vader

A. J. NEUMANN.

Bonaire 9 Oct. 1941.
D. NEUMANN
en kinderen.
1236)

Inspectie van het Onderwijs.

—o—

Opleiding voor onderwijzer(es) (3e klasse).

—o—

Bij genoegzame deelneming zal overeenkomstig het bepaalde in Afdeling XIII van het Onderwijsbesluit 1935 (P.B. No. 49) met ingang van 1 Januari 1942 aan de Normaallessen te Willemstad wederom een nieuw eerste leerjaar worden gevormd; het volgen der lessen is kosteloos; alleen de benodigde leerboeken en schoolbehoeften moeten door de leerlingen worden bekostigd.

Gegadigden moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:

1. ten minste 14 en ten hoogste 18 jaar oud zijn (van deze voorwaarde kan de Inspecteur om gegronde redenen ontheffing verlenen;
2. in het bezit zijn van een akte als hulponderwijzer(es) of van een M.U.L.O.-einddploma of van een akte van bekwaamheid, nader te beoordelen door den Inspecteur of een toelatingsexamen afleggen, overeenkomende met een eindexamen M.U.L.O.

Voorts kunnen kwekelingen voorlopig als „toehoorder" worden toegelaten, mits zij gelijktijdig bepaalde vakken in de hoogste klassen ener school voor M.U.L.O. volgen en het toelatingsexamen alsnog afleggen.

Aangifte liefst spoedig — uiterlijk 15 December e.k — bij het Hoofd der Normaallessen, den Heer J. H. Sprockel, Hoofd der Hendrikschool, Pietermaai (telefoon 1238), welke aldaar te spreken is op Maandag, Dinsdag, Donderdag, Vrijdag om 15.15 uur en op Zaterdag van 9 — 11 uur.

Dr. W. J. GOSLINGA.

Politiek en Oorlog.

DE JAPANSE VLOOT.

Een gezaghebbende bron in Londen beschouwde de Japanse vloot als „zeer machtig, efficiënt, goed bemand en zeer sterk tegen een aanval", doch „buitengewoon gevoelig voor een economische blokkade".

Hieraan voegde zij toe, dat vele schepen er overbeladen uitzagen met bepantsering. Deze bron qualificeerde de Japanse vloot „wat betreft de schepen, waarvan wij weten, dat zij in dienst zijn", als volgt: 10 slagschepen, terwijl er nog 1 de voltooiïng nadert; 8 vliegtuigmoederschepen; 11 kruisers met 8-duims kanonnen; 6 grote kruisers met 6-duims kanonnen; 64 torpedojagers; 86 duikboten.

Commentaar leverend op de mogelijkheid van een oorlog in de Stille Oceaan, zeide hij, dat de Japanse bezetting van het Zuidelijk deel van Frans Indo-China dit jaar de faciliteiten heeft uitgebreid voor een opmars naar het Zuiden. Echter zeide hij, dat de haven van Camrahn, welke Japan alzo verkregen heeft niet kan worden beschouwd als een marine-basis. Hij zeide, dat indien Thailand zou worden bezet, dit een directe bedreiging zou zijn voor de Britten, Malakka en Singapore. Hieraan voegde hij toe, dat de moderne marinebasis te Singapore alle nodige vereisten heeft om een vloot, een grote vloot, te bergen, doch dat de Britse en Noordamerikaanse bases te Hongkong, Manilla en Guam niet modern zijn. Hij beschreef Guam als een belangrijk tussenstation voor het innemen van olie tussen Pearl Harbour op Hawaii en Manilla, ingeval van een oorlog tussen de Verenigde Staten en Japan (Londen, (AP) 21.10).

JAPAN GAAT DE BEKENDE METHODE OP THAILAND TOEPASSEN.

Het nieuwsblad, dat onder toezicht staat van het Japanse Ministerie van Buitenlandse Zaken, hernieuwde de beschuldigingen, dat buitenlandse elementen in Thailand proberen de weerstand op te wekken tegen Japans plannen voor een welvaartssfeer in Oost-Azië en suggereerde, dat Japanse bijstand aan de Thais een hulpzame maatregel zou zijn. In een hoofdartikel op de voorpagina van de „Japan Times & Advertiser" werd verklaard, dat samenzweerders pogen om Thailands vriendschappelijke relaties met Japan te breken. Het blad zeide, dat indien dit slaagde, de Japanse strijdkrachten in het naburige Frans Indo-China zich zouden zien gesteld tegenover een vijandige grens. „In zulke omstandigheden zou een Japanse bijstand aan de vriendschappelijke Bangkok-staat een behulpzame maatregel zijn zonder enig doel om omliggende landen te bedreigen".

De nieuwe Premier Generaal Eiki Tojo leidde een kabinetszitting, waarbij rapporten werden gehoord betreffende de buitenlandse reactie op het vormen van zijn nieuwe Regering. Ook werd hij gedurende de dag ontvangen bij Keizer Hirohito voor de eerste maal sedert hij het Premierschap had aanvaard. Hij bracht een uur door met besprekingen in het Keizerlijke Paleis. Tojo maakte de benoeming bekend van Haruhiko Nishi — thans adviseur van de Japanse Ambassade in Rusland met de rang van Minister in het buitenland — tot Vice-Minister van Buitenlandse Zaken. (Tokio, (AP) 21.10).

JAPANNERS VERLATEN HONGKONG.

Gemeld wordt, dat 238 Japanners, de helft van de Japanse bevolking in deze Britse Kroonkolonie, vertrokken zijn sedert het bevriezen van de Japanse credieten op 26 Juli. Zij, die nog zijn achtergebleven, zijn van plan spoedig te vertrekken, zodra zij hun zaken geregeld hebben (Hongkong, (AP) 21.10).

WIJN OP RANTSOEN.

Met aanvang van 1 November zullen rantsoenkaarten voor wijn worden verstrekt om het verbruik in het Allier-Departement rond Vichy te beperken. Het officiële Regeringsagentschap verklaarde, dat er een tekort aan wijn is vanwege de slechte oogst en dat de uitvoer slechts 4 of 5 millioen hectoliter bedroeg. (Vichy, (AP) 21.10)

HET AANTAL BRITSE OORLOGSGEVANGENEN.

Een gezaghebbende bron zeide, dat 66.000 mannen uit alle delen van het Britse Imperium oorlogsgevangenen zijn in vijandelijke handen (Londen, (AP) 21.10).

RAF-VLUCHTEN OVER NOORD-FRANKRIJK.

Officieel wordt medegedeeld, dat de Royal Airforce 12 Duitse gevechtsvliegtuigen hedenmorgen vernielde bij een offensieve vlucht over Noord-Frankrijk. 9 Britse vliegtuigen worden vermist, doch de piloten van 3 daarvan zijn in veiligheid.

De Royal Airforce schoot 2 Duitse vliegtuigen neer nabij de Zuidwestelijke kust van Engeland. Een daarvan gisteren laat in de namiddag en een andere hedenmorgen" (Londen, (AP) 21.10).

Het DNB zeide, dat 7 Britse jachtvliegtuigen in het Kanaalgebied werden neergeschoten. Men beweert, dat 1 Duitse machine verloren ging (Berlijn, (AP) 21.10).

3 FRANSEN GEEXECUTEERD.

De Duitsers maakten de executie bekend van nog 3 Fransen op hedenmorgen na de moord van Holtz. Het totale aantal, dat is doodgeschoten door de Duitse vuurpelotons, bedraagt thans 84. Het is de eerste maal, dat de Duitsers het doodschieten melddden van meer dan 1 man sedert de massa-executies als repressaille tegen het vermoorden van Duitse officieren (Parijs, (AP) 21.10).

FRANSE PREFECT VAN HET LOIRE-DEPARTEMENT GEARRESTEERD.

De Duitsers berichtten de arrestatie van den Fransen Prefect van het Loire Inférieure Departement, waarvan Nantes de hoofdstad is na de moord van den Duitsen Gendarmen-Generaal Holtz op Maandagmorgen.

De nieuwsbladen, die onder Duits toezicht staan, bewaarden een strict stilzwijgen betreffende de moord hoewel het bekend is, dat de autoriteiten spoed betrachten met de opsporing van verdachten. Admiraal Jean Darlan, leider van de Vichy-Regering, vertrok plotseling naar de bezette zone in de vroege namiddag.

Pucheu, die hoofd is der politie en prefectures als Minister van Binnenlandse Zaken leidde persoonlijk het onderzoek van de beschieting van Holtz en de arrestatie van den Prefect Silibert Dupard.

4 Franse gendarmen - officieren, waaronder een kolonel en 3 kapiteins, werden eveneens in Nantes gearresteerd in verband met de moord van den Duitsen Generaal Holtz. (Vichy, (AP) 21.10)).

DE V.S. ZULLEN ANTWOORDEN MET DADEN.

Cordell Hull zeide bij een persconferentie, dat de Verenigde Staten op de torpedering van de torpedojager „Kearny" nabij IJsland met verlies van 11 manschappen niet met woorden doch met daden zullen antwoorden. De Staatssecretaris gaf te kennen, dat geen diplomatiek protest zou worden gezonden met de opmerking, dat men geen diplomatieke nota's zendt aan internationale rovers. Intussen werd in de hoofdstad gevraagd om een volledig rapport over het gevecht op Vrijdag tussen de „Kearny" en een duikboot, die volgens de marine ongetwijfeld een Duitse was. De marine deelde nog mede, dat de „Kearny" een haven heeft bereikt, welke echter niet genoemd werd. 10 Leden van de bemanning werden gewond en 11 opgegeven als vermist. Mannen in de dienst beschouwden de 11 vermisten als gedood. Volgens deze mening zouden zij door ontploffing van de torpedo òf uit het schip zijn geblazen òf zijn opgesloten en verdronken in de waterdichte schotten, welke automatisch worden gesloten om te voorkomen, dat het gehele schip vult met water. Sommigen zeiden, dat een geringe kans bestond, dat een of meer in leven zouden zijn in een afdeling, welke niet geheel met water is gevuld (Washington, (AP)

MEER DAN 1000 ITALIANEN IN MONTENEGRO GEDOOD.

Joegoslavische kringen in Londen meldden, dat meer dan duizend Italianen gedood werden bij de gevechten, die onlangs in Montenegro plaatshadden. Gemeld werd, dat de opstanden in Serbië. Herzegovina en Montenegro zulke vormen hebben aangenomen, dat de astroepen niet in staat zijn deze tegen te gaan. Hieraan werd toegevoegd, dat Italiaanse garnizoenen thans haast niet gezien worden en de autoriteiten van de administratie gedwongen zijn geworden zich uit het binnenland te trekken naar de kustgebieden. (Londen, (AP) 21.10).

Inspectie van het Onderwijs.

—o—

M. U. L. O. Examens.

—o—

Voorbereidend Klerk Examen.

—o—

De Inspecteur van het Onderwijs brengt ter kennis van het algemeen, dat op 24, 25 en 26 November en 1, 2 en 3 December e.k. de examens ter verkrijging van een M.U.L.O.-diploma A of B op Curaçao en 24, 25 en 26 November en 9 en 10 December as. op Aruba zullen worden afgenomen. Tevens bestaat de gelegenheid het „voorbereidend klerkexamen", bedoeld in de G.B. 1937, No. 1634, en 1938, No. 130, af te leggen.

Zij, die zich aan een dezer examens willen onderwerpen, moeten zich vóór 8 November 1941 schriftelijk aanmelden bij den Inspecteur van het Onderwijs. De Mulo-candidaten moeten vóór 1 Januari 1941 de leeftijd van 14 jaren hebben bereikt, tenzij de Gouverneur om biezondere redenen hiervan ontheffing verleend heeft.

Degenen, die het „voorbereidend klerk-examen" wensen af te leggen, moeten in Gouvernementsdienst zijn.

Bij de aanmelding moeten worden medegedeeld en overgelegd:

a. de naam, de voornamen, de geboortedatum en de woonplaats van den candidaat;

b. het examen, dat deze wenst af te leggen (A-examen, B-examen, Aanvullingsexamen Wis- en Natuurkunde of alleen Wiskunde, Voorbereidend klerk-examen);

c. de vrijstellingen, die gevraagd worden; (bij aanvullings-examen puntenlijst diploma A over te leggen!

d. de geboorteakte of een geboortebewijs van den candidaat;

e. een bewijs, dat ten kantore van den Koloniaal Ontvanger op Curaçao of den Ontvanger op Aruba de examen-gelden gestort zijn.

De examengelden bedragen voor het examen A of B ƒ 10,—, voor het aanvullings-examen en het voorbereidend klerk-examen ƒ 2,50.

De Inspecteur van het Onderwijs is tot het geven van inlichtingen betreffende de examens te spreken elke Zaterdag van 9 tot 11 uur ter Inspectie van het Onderwijs, Wilhelminaplein.

Willemstad, 20 October 1941.

De Inspecteur van het Onderwijs,

Dr. W. J. GOSLINGA.

EMMASTAD.

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels: Heden: Geb. lever, purée, sperciebonen. Morgen: Gek. vis, aard., botersaus, worteltjes.

Agenda:

Wo. 22 Oct. 19.30 Comp. bilj. Hoofdkl.
Do. 23 Oct. 19.30 Comp. bilj. „C" kl.
Vr. 24 Oct. 19.30 Comp. bilj. „A" kl.
Di. 28 Oct. 19.30 Comp. bilj. „B" kl.
Di. 28 Oct. 20.00 Rept. „Ido"-orkest.

WACHTDIENSTEN: Wo. 22 Oct.

Telegram Afdeling: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.

Shipping & Supplies: Hr. Meinster, tel 304, L. de Colignylaan 20.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Karsch, tel. 844, Hotel C.P.I.M.

Hockey: Za. 25 Oct. wedstrijd juniores tegen „Van Engelen". Terrein Rio Can., aanvang 16.40 uur.

Voetbal: Ter gelegenheid van het vertrek van ons juniorlid Jack van Baal wordt Vrijdag 24 October 16.30 uur afscheidswedstrijd Asiento — S.D.O.

Octobervacantie: De Octobervacantie van de „H.J.A. Schroederschool" zal beginnen na afloop van de lessen op Vrijdag 24 October as. De lessen worden hervat op Ma. 3 Nov.

SPORT - RUBR

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond"

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Van Zondag 19 Oct. 1941.

Hercules 1 — K.S.L.I. 1	0—1.
(nog 15 minuten te spelen).	
Jong Holland 2 — S.U.B.T. 2	3—1.
Transvaal 1 — Scherpenheuvel 1	4—1.
Jong Curaçao Jr. — S.U.B.T. Jr.	0—2.

COMPETITIE STAND 1941.

A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten
S.U.B.T. 1	7	4	3	0	23	10	11
Transvaal 1	7	4	1	0	22	13	11
Volharding 1	8	5	2	1	27	16	12
Jong Holland 1	8	4	3	1	22	14	11
K.S.L.I. 1	8	3	3	2	19	14	9
*Hercules 1	7	1	1	5	8	15	3
*Scherpenheuvel 1	7	1	1	5	6	21	3
Jong Curaçao 1	8	0	0	8	6	29	0

* Nog 15 minuten te spelen.

B-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten
Scherpenheuvel 2	9	9	0	0	50	9	18
R.C.C.	4	3	0	1	25	12	6
Jong Holland 2	6	3	1	2	13	7	7
Hercules 2	5	2	1	2	10	7	5
Arsenal	6	2	0	4	10	26	4
K.S.L.I. 2	3	1	0	2	5	9	2
Jong Curaçao 2	5	1	1	3	8	18	3
D.T.S.	5	1	0	4	6	18	2
* S.U.B.T. 2	5	1	1	3	6	15	1
* Volharding 2	4	1	0	3	7	19	0

* 2 winstpunten in mindering.

C-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten
Scherpenheuvel 3	2	1	1	0	6	2	3
S.U.B.T. 3	2	1	1	0	7	1	3
Jong Curaçao 3	2	0	0	2	3	13	0

Juniores	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten
Jong Holland	6	4	1	1	17	5	9
Scherpenheuvel	5	2	2	1	11	7	6
Jong Curaçao	6	2	1	3	10	7	5
Hercules	5	1	1	3	10	5	3
S.U.B.T.	8	2	1	5	7	20	5

Van de vereniging „Hercules" is de mededeling ontvangen, dat de s **J. M. Hudson, E. Hudson, Layo Alexander, Lio Alexander en J. Lab** leden van de vereniging geroyeerd zijn.

De Heer H. S. Weber, Stuyvesantstraat 8 treedt voorlopig op als taris van de vereniging.

HET BEST

FEUILLETON.

HET MYSTERIE VAN KAMER No. 10

37).

Ernesto had volgens de berekening van Fabri toch een kleine tweeduizend per maand te verteren.

Tweeduizend? Cici kijkt eerlijk verwonderd. Geen sprake van, ispettore. Fabri glimlacht sceptisch.

Kom, Kom, juffrouw Cici, zulke dingen kon hij beter weten. Maar Cici geeft met enige heftigheid antwoord. Dat is onmogelijk, ispettore, als iemand Ernesto kende, was zij het en je kon van Ernesto zeggen wat je wilde, dat hij stiekem en achterbaks was, was niet waar. Ernesto gàf geen tweeduizend per maand uit. Ja maar hij kréég toch tweeduizend. Hij kàn ze niet ontvangen hebben, anders had zij het geweten.

Fabri kijkt het meisje verbaasd aan. Ja, maar grote hemel, en die biljetten van de Scala en de logeplaatsen in schouwburgen en bioscopen dan? Soms, ispettore, soms ging hij het heus wel uit. Hij had het niet, Cici, eens goed uit, maar heus de inspecteur kon haar geloven, dat alles maakte nog lang geen tweeduizend vol. Spaarde hij? Cici lacht vrolijk op. Ernesto sparen? Absoluut onmogelijk. Wist de inspecteur van niet, dat zij, Cici, Ernesto soms nog met tien Lire had moeten helpen tegen het einde van de maand? En hij leende in het pension zelf veel uit? Zeker, hij was een goedige kerel, had hij geld op zak, dan kon iedereen van hem lenen. Fabri is verbluft. Cici maakt een volmaakt eerlijke indruk. Niet alleen dat, ze blijkt werkelijk den Kroaat door en door gekend te hebben en wat hij tot nu toe over Roth gehoord heeft, maakt ook niet bepaald de indruk, dat hij een stille oppotter was. Hoeveel schatte ze zo, dat Ernesto per maand te verteren had? Nou eens kijken, een veertien- tot vijftienhonderd Lire.

Fabri zucht. Hij was begonnen naar honderdtachtig lire te zoeken en nu bleek deze geldquaestie, in den beginne zo eenvoudig, vol van onbegrijpelijkheden te steken. Enfin, dat is van later zorg. Van Cici kan hij toch niets biezonders meer vernemen.

— En...... ne...... juffrouw, hoe is dat eigenlijk met dien dokter Bagnante?

En Fabri knipoogt olijk. Als inspecteur van politie moet je zelfs olijk kunnen zijn al is het allemachtig moeilijk.

—Grote hemel, ispettore, wat wilt u? Ik heb ogen in mijn hoofd.

De inspecteur bekijkt die ogen en moet toegeven, dat de bezitster volkomen het recht heeft de algemene opmerkzaamheid op deze attributen te vestigen.

— Kijkt u eens, inspecteur, Ernesto was een goeie jongen, een zéér goeie jongen, maar hij was een proleet. Dr. Bagnante is een heer in de ware betekenis van het woord en hij was knap.

— Alles goed en wel, maar was Ernesto dan niet jaloers?

— Ernesto jaloers? Natuurlijk. Maar kijk u eens, ispettore, als een man verliefd is op een meisje en hij ziet een aardig ànder meisje, neemt hij zich het recht er tenminste naar te kijken, niet? Mogen wij dan niet hetzelfde doen?

Fabri glimlacht. Ze heeft gelijk.

— Hoe was uw verhouding tot Dr. Bagnante?

— Vriendschappelijk, niet meer en niet minder als met de andere mannelijke en vrouwelijke bewoners van het pension.

— Hm! U hebt Ernesto nooit aanleiding tot jaloezie gegeven?

— Omdat hij drommels goed wist, dat Bagnante de knapste en aardigste was. Scherste ik eens met Paolo en Dr. Dago dan vond Ernesto daar niets bij, glimlachte ik tegen Dr. Bagnante, dan werd hij woedend. Je kunt mannen niet altijd helemaal au sérieux nemen, ispettore.

De ispettore laat deze vraag onbeantwoord.

Alles goed en wel, en hoe dacht Dr. Bagnante over dat alles? Was hij jaloers op Ernesto?

— Caro ispettore, Bagnante is Siciliaan en u kent de Sicilianen. Van buiten kalm en beheerst maar in staat op de meest onverwachte ogenblikken los te barsten. Of dit laatste ooit gebeurd is, weet ik niet, maar ik vlei me met de gedachte dat het mogelijk was. Ik herinner me tenminste wel, dat hij me meermalen de raad gaf mijn kennissen beter uit te kiezen.

— Is u bekend, of er ooit scènes tussen Bagnante en Ernesto voorgevallen zijn?

— Nee, zoals ik zei, weet ik dat niet. Maar ik had ruzie genoeg met Ernesto.

— Juist! Hebt u die bewuste Zaterdagavond nog woorden met Ernesto gehad?

— Oh nee, die avond was zeer gezellig.

— Heeft Bagnante zich ooit dreigend tegenover Ernesto uitgelaten?

— Oh neen, inspecteurtje, daar is de dokter een te gedistingeerd man voor.

Het inspecteurtje moet even nadenken. Daarna kijkt hij Cici strak in haar grote belladonna-ogen.

— Bent u er zich van bew frouw, dat uw antwoord waarde hebben? Laat u zic veel door uw gevoelens van en zo leiden.

— Ik kan een eed doen, d beste weten geantwoord heb.

En de woorden klinken noeg om den inspecteur gen. Fabri weet voorlopig te vragen en laat juffrouw C met achter haar kop koff

De quaestie is deze: E een vierhonderd lire p Roth had dus een tweeduiz te geven. Vraag: waar ze uit? Tot op vandaag g bri, dat de Kroaat ze verti na de getuigenis van Cici oordeel veranderd. Wat Kroaat met zeshonderd lire p

En dan bestaat ook no sprookjelijke vraag, name correct was, dat Ernesto R ogenblik dat hij vermoord driehonderdtwintig lire had meer hebben moest.

Wordt